

nici ogledal. Da smo kaj veseli bili takega pohoda in da smo se radovali preslavnega starčeka še tako krepkega viditi, ni nam treba praviti. Včeraj zvečer jo je spet odrinil na Dunaj.

Novičar iz raznih krajev.

Po telegrafnem naznanilu iz Celovca sta Nju velič. presvitli cesar in cesarica 5. dan t. m. zjutraj po sedmih nastopila potovanje po gornjem Koroškem. Tudi je telegraf naznanil, da so presv. cesar odboru za koroško železnico milostljivo obljubili, da mu bo naj višji sklep zastran te naprave kmali došel. — Že dolgo se govori, da bi se utegnila postava zastran odertnije, ktera je od leta 1803 veljavna, preklicati ali saj predelati; ministerstvo pravosodja je, spoznavši, da ta postava ni kaj primerna sedanjim časom, vprašalo obertnijske in kupčijske zbornice, kaj one mislijo o tem: ali naj bi se preklicala ta postava popolnoma, ali le preuredila? Kakor iz dunajskih časnikov slišimo, je odbor dunajske zbornice to vprašanje že v svoj prevdarek vzel in enoglasno sklenil, da bi bilo naj bolje, da se cela postava zastran odertnije prekliche in da naj bode vsakemu pripušeno svoj dnar razposojevati na obresti (činže) kolikoršne koli more; le takrat kadar kdo na kant pride ali konkurzu zapade, naj veleva postava, da se pri zastavnih ali hipotekarnih dolgovih le 5 od 100 činža jemlje, pri kupčijskih dolgovih pa 6 od 100. Kaj bojo rekle druge zbornice in kaj bo ministerstvo po vsem tem sklenilo, se ne vé; gotovo pa je, da se ne bojo oderali ljudje, ki dnarja na pósodo potrebujejo, potem nič huje, če tudi postave zastran odertije ne bo, kakor sedaj, ko odertniki sto ovinkov véjo, se ogniti postavi; naj bolja pripomoč zoper odertijo so javne (očitne) upne naprave kakoršnega koli imena, ako od njih človek, ki dnarja potrebuje, proti primerni zastavi in poštenemu činžu ga lahko dobí; sicer je pa res tudi včasih preostro, da bi kapital v dnarji ne smel več dobička donášati kot 5 od 100, ker mnogokrat tistemu, ki je dnarja na pósodo vzel in ga rabi za to ali uno obertnijo ali kupčijo, izposojeni dnar donáša po 10 odstotkov. — Še od nikodar nismo letos slišali, da krompir gnijje; le v Kadenski okolici na Českem, smo te dni brali, se je prikazala precej huda bolezen. — Ob cesti v Krems v gornji Avstrii so potniki vidili ne ravno čuden, vendar pa redek prikazek, da mnogo češpelj, na kterih je viselo mnogo zrelega sadú in jim je perje že odpadalo, je jelo iznova cvesti. — Telegraf je prinesel iz Nevšateljja (Novega grada) v Švajci novico, da ste se ljudovladna (republikanska) in pa kraljeva stranka spërle tako, da je kervava bitka se vnela med njima. Kraljeva stranka v Novem gradu se je namreč hotla vlade polastiti in se je vzdignila nad ljudovladno stranko; ta pa je zbrala hipoma vso svojo moč skupaj in je z naskokom vzela grad; na obeh straneh je bilo veliko kervi prelite. Da bravci naši razumejo ta razpor, jim ob kratkem povémo, da kanton Nevšateljjski v Švajci spada od ene strani v kolo švajcarske zaveze, od ene pa je knežija pod gospodstvom kralja pruskega, je tedaj, tako reči, polutan od časa kralja Vilhelma III., ki je vladal h koncu 17. stoletja; — v letu 1848, ko se je mnogo stvari prekucnilo na svetu, se je tudi ta kanton oprostil pruskegu gospodstva in je svojolastno vlado osnoval; al pruska vlada ni imela časa se takrat za svojo pravico potegniti, in tako je ostal ta kanton v švajcarski zavezi brez pruskega gospodstva, pa ostala je tudi stranka za kralja pruskega zraven narodnih švajcarskih strank, ki so se sedaj sprijele, pa menda ne bojo napravile kakih večjih homatij. — Vlada španjska je razglasila ukaz, da je deržavni zbor (Cortes) razpušen. — Zastran španjskih in napolitanskih homatij se sliši, da ste se angležka in francozka vlada popolnoma porazumile; angležka vlada je nek sedaj o španjskih zadevah

edinih misel s francozko, — francozka pa edinih misel z angležko zastran Napolitanskega. — Da ste si rusovska in turška vlada sopet kakor pred vojsko prijazne, se vidi iz tega, da 23. p. m. je novi rusovski poslanec Butenjev došel v Carigrad; 25. p. m. ga je sultan prijazno sprejel. — Vse novice iz Moskve so polne sedaj popisov, ki zadevajo kronanje carovo, in vse govori le od slovesnost, ki bojo nek takošne, da enake krasnosti in časti Evropa še ni doživela.

Menedi in Blaženka.

Balada.

Švigaje strašiven se plamen vzdiguje
Borivši se s černo tamoto noči,
Peklenska moč divjih Turčinov kraljuje,
Po Sigetu strah in obup se glasi.
Tú votlobučče potresa gromenje,
Podira obdanih razlega se jok,
Tam Turkov sirovih vojaško šumenje;
Čuj, kak že peklenko krohoče trinog!

Al' kar je še živih, se vnovič junaki
Pod Avstrije orlom zberajo v sovet,
In glasno rožlajo pogumni vojaki.
Če prav po Sigetu razsaja razmet.
Hudo u junaških je žilah zavrela
Rojakom nadušenim viteška krí,
Napravi jih sto se na turške kerdela,
In mladi Menedi na čelu stoji.

Megla se junakov na polji razgrinja,
Po trati grozivne nevihte je dir,
Orožje preostro se v solncu otrinja,
Na ptujca pogumni obračajo zir.
Pa — kar jim prikaže prečudna se truma,
Ko dvanajst Vil gorskih na konjih sedé —
Njih zveste žene so, plamteče poguma,
Nesreča domovja jim dviga sercé.

Iz verste prekrasne, iz rajde junakinj
Priskoči Menedova žena berhka,
Blaženka, nar zalša iz zalih vojakinj,
Očitanja teče beseda gladka:
„Nevredne imate nas ženske plemena
Žarečega veri, domovju in vam,
Serčnota nam persi podbujja jeklena
Za vse, kar je sveto, obujeni plam!“

„Al' zopet ko toča obsuje junaka
Z Osmani maš'vanja želeči nagon,
Kar smertnega mahljej zadene, in jaka
Oprosti se duša pozemeljskih spon,
Pred vami, bijočmi za dom, se umreti
Tud' me zasučemo nadušeni meč,
Ker ljutega Turka junaško objeti
Nas smerti pošasti ne strašijo več.“

Besede ko te 'zgovori, se spustijo
Junaške vojakinje v berzni odpod,
Ko besi protniku nasprot se podijo,
Vihraje za njimi strašivni šumot.

Zdaj plane viharo na turške kerdela
Pogin prinesivni nadušeni roj;
Enajst pa vojakinj je smert že objela,
Mesarsko zdaj klanje se vname na boj.
Ko tresk iz oblakov in tmine viharja
Zamahne koj sablja čez turške glavé,
Menedi jih seka, zdrobivno udarja,
Pušica sovražna mu vstavi roké.

Blaženka priskoči, merliča oklene,
Zastoka — in smertne pošasti je rop, —
Gromé čez merliče se kmalo zažene
Peklenko razkačeni konjikov trop.

France Zakrajšek.

Slovó!

Še zadnjič pozdravljam
Tominske goré,
Za Vas bo živel
Do smerti sercé!

J. H.lla.